

Foto: Per-Anders Jørgensen/Memfis Film

Vi på Zoom tänkte – sedan vi sett Lukas Moodyssons *Lilja 4-ever* på pressvisningen – att kanske är det så att dagens ungdomar längtar efter lite allvar i en tid av utslätat och förljuget mediautbud i både tv och på bio. Vi bad därför tre tjejer på gymnasiet se filmen och skriva ner sina tankar.

Så här skrev de:

"När eftertexterna började rulla, och folk i vanliga fall reser sig och går, var det helt tyst i salongen. Några få reste sig, men de flesta satt kvar med tårar i ögonen. På väg ut från bion sa vi inget till varandra, alla gick och tänkte för sig själva. Det var så svårt att säga nåt för det kändes som att det skulle bli för litet, vad man än sa.

Absolut värst är att den här historien är fleras vardag och upprepas hela tiden. Det gör att man inte ens kan säga – ja, men det var bara en film. Utan att dölja det mest sjuka och brutala inom den här världen avslöjade *Lilja 4-ever* det vi någonstans visste om trafficking men önskade inte var sant. En man låtsades att Lilja var hans dotter som han hjälpte med läxorna, gjorde närmanden på och sedan våldtog. Många av 'kunderna' var gamla gubbar, farbröder, såna man kan låta ta sin plats på bussen.

Man lär känna Lilja och förstår att hon är som vilken 16-åring som helst och även fast vi lever i helt skilda verkligheter kunde vi förstå och känna igen oss i hennes reaktioner. Även om hennes problem förstås är så mycket större. Och att se problemet från hennes synvinkel samtidigt som man kunde känna igen sig i hennes reaktioner gjorde att man kom närmre inpå.

Hela filmen var lite som ett nyhetsinslag där man fick en personlig kontakt med ett av offren. Redan då Mamman

bestämmer sig för att sticka själv till USA och Lilja blir sur för att sen bli förtvivlad kände vi igen oss. Man vill visa att man är envis och stark men samtidigt är man fortfarande bara ett barn som behöver en mamma.

Ständigt svek präglade filmen och stod som grund till det Lilja utsattes för. Mamman svek, kompiserna svek, skolan och samhället svek, pojkvännen som skulle rädda henne svek. Den enda som aldrig svek var Volodja, som själv visste hur det var att bli sviken.

Första scenen verkade finnas till för att fråga publiken vad det är som får en människa att ta livet av sig, att helt ge upp. Lilja och Volodja såg bara mörker och sorg. En människa ska inte behöva ta livet av sig, men vi hade gjort samma sak i deras situation.

Efter filmen var vi helt nere. Man fick ett annat perspektiv och lärde sig lite mer om livet. Filmen innehöll inget Hollywood-förmildrande, inget lyckligt slut. Man förstod t.ex. snabbt att pojkvännen var en skit, filmen var sån. Kanske var det just det som gjorde den så bra. Hade pojkvännen räddat Lilja och Volodja skulle man visserligen sluppit bli lessen, men så är det ju aldrig i verkligheten. Skoningslöst berättades det precis hur skit det faktiskt kan bli. Lyckliga slut gör bara att man slipper tänka vidare. Men så lär man sig ju ingenting då heller. Nu vart man tvungen att tänka för filmen satte sig så på djupet. Tankarna kom av sig självt precis som tårarna.

Lilja 4-ever är en sån film vi önskar att alla skulle se. Att man får upp ögonen för de problem som bara växer i världen och så många försöker se förbi."

MOA, TOWA OCH SASKIA

ÅK 1 PÅ VÄRMDÖ, GLOBENS & S:T ERIKS GYMNASIUM

zoom